3.6.1. Spasticiteit

Uitgangsvraag

Welke instrumenten zijn geschikt om vast te stellen in welke mate er sprake is van gestoorde lichaamsfuncties die frequent voorkomen bij CP?

Praktische uitwerking van de aanbeveling

Test de spasticiteit van spieren getest in een standaard uitgangshouding (**zie de Handleiding Standaard Lichamelijk Onderzoek bij Kinderen met een Centraal Motorische Parese** (SLO)). Kijk of de spier reageert op snel passief bewegen. Als de spier op dit versneld bewegen reageert met een verhoogde weerstand (we noemen dit “catch”) dan is er sprake van spasticiteit. Met ‘snel bewegen’ bedoelen we dat de hele Passive Range of Motion (PROM) wordt uitgevoerd binnen 1 seconde. Noteer het aantal graden van het bewegingsbereik en vergelijk deze met het aantal graden bij langzaam bewegen (≥ 3 seconden). Daarnaast wordt een gradering toegekend van 0, 1, 2 of 3.
0 = geen catchen, geen (toename van) weerstand
1 = toename van weerstand zonder duidelijke catch op een vaste hoek
2 = duidelijke catch op een vaste hoek die de passieve beweging onderbreekt, gevolgd door een release, verdere beweging is mogelijk
3 = duidelijk catch op een vaste hoek die de passieve beweging onderbreekt, verdere beweging is niet mogelijk
De SPAT is snel uit te voeren, in 5 tot 8 minuten per extremiteit.
De betrouwbaarheid van de SPAT is voldoende tot goed, behalve voor de rectus femoris.
Voor wetenschappelijk onderzoek met kinderen vanaf 6 jaar is isokinetische krachtmeting ook geschikt. De lichaamsproporties van het kind moeten groot genoeg zijn voor het apparaat en het kind moet begrijpen welke bewegingen het moet uitvoeren.

Gelet op de kosten van de apparatuur en de tijdsinvestering is de isometrische krachtmeting met de hand-held dynamometrie eerste keus en isokinetische krachtmeting tweede keus.

Wat ga/kan je per fase doen om de aanbeveling te implementeren?

Hoe zorg ik dat mijn collega's ...	Ideeën voor strategieën en acties
... voor deze aanbeveling openstaan	Zorg dat alle teamleden informatie over SLO delen. Koop het boek Handleiding Standaard Lichamelijk Onderzoek bij kinderen met een Centraal Motorische Parese inclusief cd-rom (ISBN 9789035231702). Zorg dat alle teamleden kennis hebben over SLO en het belang van SLO voor diagnostiek enevaluatie.
... deze aanbeveling begrijpen	Wijs nieuwe medewerkers op aanwezigheid van het boek SLO op locatie. Geef uitleg over SLO via de filmpjes op de cd-rom tijdens een bijeenkomst.
... de aanbeveling willen gebruiken	Bespreek in het team en met de ouders het belang van evaluatie met SLO vanwege eventuele aanvullende behandelingen. Benadruk het belang van standaardisatie van SLO voor onderlinge communicatie met een presentatie.
... de aanbeveling kunnen gebruiken	Organiseer scholing over SLO. Maak werkafspraken over wie wanneer SLO uitvoert.
De aanbeveling gebruiken/toepassen: Doen!	Oefen gezamenlijk en maak eventueel video opnames om te evalueren. Plan voldoende tijd in om SLO met 2 personen uitte voeren. SLO bovenste extremiteiten duurt 30 min, SLO onderste extremiteiten duurt 30 min. Maak werkafspraken over: - Wie het SLO uitvoert - Op welke moment het SLO wordt uitgevoerd - Waar en aan wie bevindingen worden teruggekoppeld - Uniforme rapportage
- in eigen behandeling	Maak video opnames van SLO en bespreek deze tijds casuïstiek bespreking.

	Spreek standaard momenten af van afname SLO.
- in communicatie collega's	Noteer de bevindingen van SLO op uniforme manier in verslagen (bijvoorbeeld RAP).
- in communicatie ouders	Leg aan ouders in begrijpelijke taal uit wat spasticiteit inhoudt en laat hen meekijken tijdens SLO.
De aanbeveling blijven gebruiken, ook in de toekomst: Blijven doen!	Zorg voor scholing SLO aan therapeuten/artsen bij wisselingen.